

Cecidiologiska anteckningar XIII

Av

EINAR WAHLGREN

Den allt övervägande delen av materialet till dessa anteckningar likasom till de närmast föregående delarna härstammar från Västergötland och bankamrer Jonas Lundberg, för vars oavslåtliga intresse och samlarnit jag är honom utomordentligt tacksam. Utom samtliga i det följande osignerade fynd från detta landskap har jag också fått genom honom de fynd från Halland och Bohuslän, som signerats L. Gustafsson. Likaledes har jag att hjärtligt tacka assistenten vid Lunds universitets Zoologiska institution, Hugo Andersson för hans stora vänlighet att till mitt förfogande ställa sina värdefulla cecidiefynd i synnerhet från Härjedalen och Jämtland men även från sydligare landskap. Övriga av mina medhjälpare, som jag har att tacka för mera enstaka fynd, äro kända från föregående delar av dessa anteckningar.

Acarina

Eriophyidae

- Aceria brevitarsus* Fock. H. 1133, R.-H. 165, Schl. 40. — *Alnus glutinosa*. Vg. Alingsås 13/7 60, Billingen 31/7 60, Mösseberg 2/8 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 15/8 60 (E. Blichfeld). Nya lokaler.
- Aceria brevitarsus phyllerea* Nal. H. 1139, R.-H. 166, Schl. 45. — *Alnus incana*. Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson och E. Larsson). Cec. nytt för Jmt.
- Aceria calycophthirus* Nal. H. 1072, R.-H. 426, Schl. 32. — *Betula verrucosa*. Nb. Haparanda enl. Julin 1959. Cecidiet på *B. verrucosa* har av Hylander (1937) och Sylvén (1959) betvivlats tillhöra denna art, men enl. Julin har Roivainen funnit de deformerade knopparna på *B. verrucosa* fullsatta med *A. calycophthirus*. Cec. nytt för Nb.
- Aceria diversipunctata* Nal. H. 499, R.-H. 1928, Schl. 77. — *Populus tremula*. Vg. Alingsås 14/7 60, Mo, Moholm 12/9 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Aceria drabae* Nal. H. 2733, R.-H. 417, Schl. 202. — *Berteroa incana*. Sk. Lomma 4/6 59 (H. Andersson), ny lokal.
- Aceria eriobia* v. *platanoidea* Nal. H. 3995, R.-H. 40, Schl. 175. — *Acer platanooides*. Vg. Alingsås 15/7 60, Billingen 39/7 60, Mösseberg 2/8 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 6/8 60 (E. Blichfeld). — *A. platanooides* f. *Redtenbachii*. Vg. Alingsås 18/7 60. Cec. nytt för Dlr., nya lokaler i Vg.

- Aceria eriobia* v. *pseudoplatanea* Nal. H. 3974, R.-H. 40, Schl. 270. — *Acer pseudo-platanus*. Hall. Falkenberg 2/8 60 (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 15/7 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler, Töreboda 18/8 60, cecidiet, som täcker nästan hela bladytan mörkbrunt.
- Aceria euaspis* Nal. H. 3615, R.-H. 1522, Schl. 448. — *Lotus corniculatus*. Sk. Stenshuvud 26/8 59 (H. Andersson). — Vg. Töreboda, bladroller långt vithåriga, stundom rödaktiga, även stjälken långt vithårig. Cec. nytt för båda landskapen.
- Aceria faginea* Nal. H. 1164, R.-H. 1025, Schl. 58 b. — *Fagus sylvatica*. Hall. Särö 5/8 60. (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 16/7 60, Mösseberg 2/8 60, Skövde 31/7 60. Hos f. *atropunicea* är erineumfälten starkt röda. Nya lokaler.
- Aceria fraxinicola* Nal. H. 4648, R.-H. 1086, Schl. 486. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Fägre 6/6 60. Cecidierna äro 2—5 mm långa ovala ansvällningar, fästa med långsidan på bladskaffet och på bladets mittaxel, även till det inre lika dem, som avbildas på Schlechtendals Taf. XV, fig. 3. Cecidier på bladskivorna saknas. Cec. nytt för Sverige.
- Aceria fraxinivora* Nal. H. 4648, R.-H. 1086, Schl. 486. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Billingen 30/7 60, ny lokal.
- Aceria hippocastani* Fock. H. 4049, R.-H. 96, Schl. 253. — *Aesculus hippocastanum*. Vg. Alingsås 17/7 60, Mösseberg 2/8 60, Moholm 12/9 60, nya lokaler.
- Aceria iteina* v. *salicis-capreae* Nal. H. 813, R.-H. 2439, Schl. 110. — *Salix caprea*. Vg. Alingsås 15/7 60. — Upl. Stocksund 7/7 59 (H. Andersson). — Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Jmt, övriga lokaler nya.
- Aceria laevis* Nal. H. 860, R.-H. 2440, Schl. 107. — *Salix aurita*. Vg. Alingsås 16/7 60, cecidier finhåriga, Mo, Moholm 12/9 60, cecidier nakna, Skövde 31/7 60, cecidier nästan nakna. Nya lokaler.
- Aceria lionota* Nal. H. 1081, R.-H. 447, Schl. 31. — *Betula verrucosa*. Vg. Alingsås 15/7 60, Fägre 6/6 60, Mösseberg 2/6 60. *B. coriacea*. Dlr. Gagnef, Djurmo 1/8 60 (E. Blichfeld). *B. pubescens*. Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Nya lokaler.
- Aceria lissonota* Nal. H. 1095, R.-H. 442, Schl. 33. — *Betula pubescens*. Vg. Töreboda 21/6 60. Udenäs 16/8 60. Stora, avlånga, mestadels roströda uppbuktningar i nervvinklarna, samma färg ha även de täta, filltlika phyllerierna i undersidans gropar. Fria, likaledes roströda fält på bladytan, mycket få, små och spridda. Nya lokaler.
- Aceria longisetosa* Nal. H. 1093, R.-H. 440, Schl. 35. — *Betula pubescens*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors). — Vg. Töreboda 21/6 60. — Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Jmt, i övrigt nya lokaler. Nervvinkelcecidiet, H. 1937, R.-H. 444, som ansetts höra hit på *Betula pubescens*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors), ny lokal.
- Aceria macrorrhynchus cephalonea* Nal. R.-H. 28, Schl. 241 a. — *Acer psedoplatanus*. Vg. Alingsås 22/9 60, Falköping 2/8 60, nya lokaler.
- Aceria nervisequa* Can. H. 1166, R.-H. 1024, Schl. 58 a. — *Fagus sylvatica* o. f. *atropunicea*. Hall. Särö 5/8 60 (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 16/7 60, Mösseberg 2/8 60. Nya lokaler.
- Aceria populi* Nal. H. 488, R.-H. 1901, Schl. 79. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 21/6 60. Cec. nytt för Vg.
- Aceria rudis* Can. H. 1085, 1099, R.-H. 441, Schl. 29. — *Betula verrucosa*. Vg. Alingsås 18/7 60, Fägre 28/6 60, Mösseberg 2/8 60. *B. pubescens*. Vg. Töreboda 21/6 60. — Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). *B. coriacea*. Dlr. Gagnef, Djurmo 1/8 60 (E. Blichfeld). Nya lokaler.

- Aceria stenaspis* Nal. H. 1160, R.-H. 1022, Schl. 59. — *Fagus silvatica* o. f. *atropunicea* Vg. Alingsås 18/7 60, Mösseberg 2/8 60, Skövde 31/7 60, nya lokaler.
- Aceria tetanothrix* Nal. H. 978, (R.-H. 2439), Schl. 132. — *Salix lapponum*. Jmt. Rätansbyn 25/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). De på denna art förekommande cephaloneerna »synas» enl. Lindroth (Liro) 1899 tillhöra *Eriophyes tetanothrix* och anföres även av Liro-Roivainen 1951. Även Nalepa upptager den i sin katalog 1928 efter Lindroth. Cecidiet nytt för Jmt. — *Salix phylicifolia*. Jmt. Rätansbyn 25/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cephaloneerna anföres på samma sätt som den föregående hos Lindroth o. Liro-Roivainen. Båda cecidierna nya för Jmt.
- Aceria ulmicola brevipunctata* Nal. eller *A. filiformis multistriata* Nal. H. 2056, R.-H. 2846, 2847. — *Ulmus laevis*. Sk. Alnarp 22/6 60 (H. Andersson), ny lokal. År 1919 skriver Nalepa (p. 399): »Nur einmal fand ich die Unterart *brevipunctatus* ausschliesslich in den genannten Gallen. In den seither untersuchten Gallen fand ich sie regelmässig in Gesellschaft mit *multistriatus*, bald die eine blad die andere in der Mehrzahl; es lässt sich daher heute noch nicht mit Sicherheit angeben, welche der beiden Unterarten die Gallenerzeugerin bezw. die Einmieterin ist». I sin katalog 1929 anger Nalepa fortfarande båda möjligheterna.
- Aceria varia* Nal. H. 515, R.-H. 1958, Schl. 76. — *Populus tremula*. Vg. Alingsås 13/6 60, Billingen 31/7 60, Mo, Moholm 12/9 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Eriophyes exilis* Nal. H. 4133, 4161, R.-H. 2783, Schl. 216, 230. — *Tilia platyphylloides*. Vg. Fägre 31/5, 27/9 60. *Tilia cordata* × *platyphylloides*. Vg. Alingsås 2/8 60, Töreboda 11/6 60, nya lokaler.
- Eriophyes goniothorax* Nal. H. 2948, R.-H. 814, Schl. 355. — *Crataegus monogyna*. Vg. Alingsås 13/7 60, Billingen 31/8 60, Falköping 2/8 60, Mo, Moheda 12/9 60, här även på f. *pinnatifida*. Nya lokaler.
- Eriophyes inangulis* Nal. H. 1132, R.-H. 162, Schl. 41. — *Alnus glutinosa*. Vg. Alingsås 14/7 60, Billingen 31/7 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Eriophyes laevis* Nal. H. 1128, R.-H. 152, Schl. 43. — *Alnus glutinosa*. Hall. Särö 5/8 60 (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 13/7 60, Billingen 31/7 60, Mösseberg 2/8 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 1/8 60 (E. Blichfeld). Nya lokaler.
- Eriophyes liosoma* Nal. H. 4146, 4158, R.-H. 2784, Schl. 229 b, 227. — *Tilia cordata*. Vg. Billingen 31/7 60. *T. cordata* × *platyphylloides*. Vg. Alingsås 18/7 60, Falköping 2/8 60, Mösseberg 2/8 60. Nya lokaler.
- Eriophyes malinus* Nal. H. 2894, R.-H. 1826, Schl. 346. — *Malus silvestris* e. *M. domestica*. Vg. Alingsås 13/7, ny lokal.
- Eriophyes marginemtorquens-mali* Nal., Liro. R.-H. 1811, Schl. 347. — *Malus silvestris*. Vg. Alingsås 13/9 60. Cecidiet nytt för Vg.
- Eriophyes paderineus* Nal. H. 3315, R.-H. 2004, Schl. 408. — *Prunus padus*. Vg. Billingen 31/7 60, erineum översidigt, rött; Mo, Moholm 12/9 60, erineum mörkbrunt. Nya lokaler.
- Eriophyes padi* Nal. H. 3314, R.-H. 2000, Schl. 409. — *Prunus padus*. Vg. Billingen 31/7 60, Mo, Moholm 12/9 60, nya lokaler.
- Eriophyes parvulus* Nal. R.-H. 1964. — *Potentilla Crantzii*. Sk. Stenshuvud 26/8 59 (H. Andersson), ny lokal.
- Eriophyes piri* Pag. H. 2871, R.-H. 1806, Schl. 342. — *Pirus communis*. Vg. Alingsås 15/7 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 2/8 60 (E. Blichfeld), nya lokaler.
- Eriophyes similis* Nal. H. 3256, 3279, R.-H. 1999, Schl. 416, 432. — *Prunus domestica*. Vg. Töreboda 27/6 60. Bladkanterna tätt besatta av cecidier, varigenom de blivit skedlikt uppåtböjda. — Dlr. Gagnef, Djurmo 6/8 60 (E. Blichfeld), cecidium nytt för Dlr. *T. insititia*. Hall. Särö 5/8 60 (L. Gustafsson). Cec. nytt för Hall.

- Eriophyes sorbeus* Nal. H. 2911, R.-H. 1827, Schl. 349. — *Sorbus aucuparia*. Hjd. Vemdalen, Skalfjället 30/7 och Jmt. Rätansbyn 25/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för båda landskapen.
- Eriophyes sorbi* Can. H. 2912, R.-H. 1807, Schl. 350. — *Sorbus aucuparia*. Vg. Alingsås 14/7 60, Billingen 31/7 60. — Hjd. Vemdalen, Skalfjället 30/7 och Jmt. Rätansbyn 25/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Hjd. o. Jmt. Nya lokaler för Vg. — *E. sorbi* var.? H. 2922. — *Sorbus intermedia*. Vg. Töreboda 8/7 60, ny lokal.
- Eriophyes tiliae* Pag. H. 4135, 4162, R.-H. 2778, Schl. 218, 229. — *Tilia platyphylla*. Vg. Töreboda, stundom tätt hopade och varierande cecidier, bl.a. flerspetsade eller platta. *T. cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 18/7 60, Billingen 31/7 60, Mo, Moholm 12/9 60. Nya lokaler.
- Eriophyes tiliae rudis* Nal. H. 4151, R.-H. 2779, Schl. 221. — *Tilia cordata*. Vg. Billingen 31/7 60, ny lokal.
- Eriophyes tiliae-nervalis* Nal. H. 4145, 4151, R.-H. 2785, Schl. 222a, 226. — *Tilia cordata*. Vg. Fägre 24/8 60. *T. cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 28/7 60, cecidium rött, Billingen 31/7 60. Nya lokaler.
- Eriophyes tiliarius* Murr. nom. nud. H. 4132, R.-H. 2776, Schl. 225. — *Tilia cordata*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors), ny lokal.
- Eriophyes xylostei* Can. H. 5374, R.-H. 1507, Schl. 629. — *Lonicera xylosteum*. Vg. Mösseberg 2/8 60, ny lokal.
- Monochetus sulcatus* Nal. H. 1163, R.-H. 1023, Schl. 57. — *Fagus silvatica*. Vg. Alingsås 25/7 60. De svaga upphöjningarna i nervvinklarna brunhåriga. Cec. nytt för Vg.
- Phyllocoptes populi* Nal. H. 514, R.-H. 1955, Schl. 75 a. — Boh. Ljungskile 9/8 60. (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 13/7 60, Billingen 31/7 60, Mo, Moholm 13/6 60, Mösseberg 2/8 60. — Jmt. Rätansbyn 16/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Jmt, övriga lokaler nya.
- Phytoptus tetratrichus* Nal. H. 4147, 4159, R.-H. 2775, Schl. 224, 228. — *Tilia cordata*. Vg. Billingen 31/7 60. *T. cordata* × *platyphylla*. Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Phytoptus tetratrichus bursarius* Nal. H. 4134, R.-H. 2781, Schl. 217 a. — *Tilia platyphylla*. Vg. Töreboda 27/5 60. Pungformiga, i detta fall starkt vithåriga cephaloneer. Cecidiet beskrevs likasom det följande utförligt redan 1878 av F. Löw, och hans långa beskrivning citeras fullständigt av Schlechtendal (1916). Cecidiet kan anses såsom nytt för Sverige, enär det enda cecidium, som omnämnes i Cec. ant. I, måste anses såsom åtminstone tvivelaktigt.
- Phytoptus tetratrichus stenoporus* Nal. R.-H. 2782, Schl. 219 b. — *Tilia cordata*. Vg. Billingen 31/7 60. *T. cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 22/7 60. Nya lokaler. Likasom det föregående är detta cecidium utförligt beskrivet hos Löw och Schlechtendal. Primärt visar det sig som en bladkantrullning, som i regel är bredare och lösare än hos huvudformen, och från denna utvandra eriophyiderna och bilda på bladytan de regelbundna vårtliknande sekundära cecidier, som äro så karakteristiska för *stenoporus*. Hit höra också de i Cec. ant. IX, 1957, p. 199 beskrivna cecidierna från Höör och Källby.
- Rhyncaphytoptus massalongoianus* Nal. Den fläckbildning på blad av *Quercus robur*, som i Cec. ant. XII, 1960 tillskrevs denna art är, såsom senare fynd visa, med säkerhet icke av cecidiogen natur.
- Vasates epiphyllus* Nal. H. 4645, R.-H. 1085. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Billingen 31/7 60. De nedre paren sidonerver äro längre vithåriga än normalt. Fägre 28/6 60, ny lokal.

- Eriophyid* H. 571, Schl. 89. — *Salix pentandra*. Nb. Haparanda enl. Julin 1959. Om cecidiets byggnad se Cec. ant. VI, 1951, p. 92—93. Cecidiet nytt för Nb.
- Eriophyid*. R.-H. 2452. — *Salix caprea*. Vg. Alingsås 13/7 60. Mycket smal, jämbred inrullning av bladkanten, ny lokal.
- Eriophyid* H. S. 56 ?, R.-H. 2452. — *Salix aurita*. Vg. Alingsås 25/7 60. Fullständig hopvikning nedåt av de knottriga bladsidorna. Cec. nytt för Sverige.
- Eriophyid* H. 2063, R.-H. 2842. — *Ulmus glabra*. Vg. Töreboda 22/5 60. Undersidans nerver abnormt långhåriga. Cec. nytt för Vg.
- Eriophyid* H. 2044. — *Ulmus carpinifolia*. Gtl. Roma, juni 92 (herbarieex). Hårtofsar i nervvinklarna. Cec. nytt för Sverige.

Tarsonematidae

- Tarsonemus pallidus* Banks (*fragariae* Zimm.) R.-H. 1072. — *Fragaria* × *ananassa*. Vg. Alingsås 14/7 60, Töreboda 26/6 60, nya lokaler.

Rhynchota: Homoptera

Aphididae

- Aphidula schneideri* Börn. H. 2809, R.-H. 2278. — *Ribes aureum*. Vg. Töreboda 22/8 60. Cec. nytt för Vg.
- Aphidula ulmariae* Schr. H. 2835, R.-H. 1061. — *Filipendula ulmaria*. Vg. Alingsås 18/7 60, ny lokal.
- Aphis evonymi* F. R.-H. 1130. — *Galium Vaillantii*. Vg. Töreboda 29/9 60. Cec. nytt för Sverige.
- Aphis fabae* Sc. H. 5892, R.-H. 264. — *Arctium minus*. Vg. Töreboda 29/7 60. Cec. nytt för Vg.
- Brachycaudus rumexicolens* Patch. — *Rumex acetosella*. Vg. Fägre 31/5 60. I blomregionen och därunder massor av ovingade röda löss och i hela detta område bladen hoprullade. Cecidiet ej tidigare omnämnt men arten spridd från Sk. till Torne Lpm.
- Cryptomyzus ribis* L. H. 2794, 2808, 2810, R.-H. 2282. — *Ribes aureum*. Vg. Töreboda 27/8 60. *R. nigrum*. Töreboda 27/5 60, cecidiet grönt, 28/5 60, cecidiet rödbrunt. *R. rubrum*. Vg. Alingsås 14/7, Fägre 3/7, Moholm 12/9 60. *R. uva-crispa*. Stockholm, Bergianska trädgården 5/8 1908, ännu med stora röda bucklor. Cec. nytt på *aureum* och *uva-crispa*, för *rubrum* ny lokal.
- Dysaphis plantaginea* Pass. (*Sappaphis mali* Ferr.) H. 2881, R.-H. 1817. — *Malus domestica*. Dlr. Gagnef, Djurmo 14/8 60 (E. Blichfeld). Cec. nytt för Dlr.
- Hayhurstia atriplicis* L. H. 2197, 2182, R.-H. 372, 684. — *Atriplex patulum*. Vg. Alingsås 24/9 60, Fägre 28/7 60. *Chenopodium album*. Vg. Alingsås 30/9 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 14/8 60 (E. Blichfeld). Nya lokaler.
- Myzus pruniavium* Börn. H. 3305, R.-H. 2009. *Prunus avium*. Vg. Alingsås 17/7 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Rhopalosiphon padi* L. H. 3313, R.-H. 2012. — *Prunus padus*. Vg. Skövde 31/7 60, ny lokal.

Pemphigidae

- Byrsocrypta ulmi* L. H. 2066, R.-H. 2844. — *Ulmus glabra*. Vg. Alingsås 17/7 60, på ett träd voro alla cecidierna rosenröda, Billingen 31/7 60. Nya lokaler.

Pachypella populi L. (*lactea* Tullgr.) R.-H. 1946. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 16/6 60. Cec. nytt för Vg.

Pemphigus bursarius L. H. 548, R.-H. 1922. — *Populus italica*. Vg. Falköping 2/8 60, ny lokal.

Pemphigus filaginis Fonsc. H. 538, R.-H. 552. — *Populus nigra*. Vg. Töreboda 14/10 60 i bladavfallet. *P. balsamifera*. Vg. 5/7 60. Cecidiet i detta fall bestående av två sammanstötande delar, en kort oval (10×15 mm) en annan mellan denna och bladbasen långt oval (10×20 mm). Cecidiet på *P. balsamifera* på ny värdväxt, på *P. nigra* ny lokal.

Pemphigus populi Couch. H. 551. — *Populus balsamifera*. Vg. Töreboda 20/6, 22/6, 8/7, 5/7, 26/7, 29/7 60, ny värdväxt. *Populus italica*. Vg. Töreboda 27/5, 5/7 60. De många provtagningarna (omkr. ett 20-tal blad) ge en föreställning om cecidiets växlande former och lägen. Till formen är det i regel päron- eller klubblikt med den smala ändan fäst vid bladet, i något fall nästan klotlikt, som regel är klubban i toppen flackt inbuktad, såsom i fig. 142 hos Houard, i några fall är inskränningen så djup att den nästan når basen (fig. 32 hos Börner 1932), varigenom två klotformiga eller ovala lobber bildas, vilka hos Mordvilko 1929, fig. 10 äro mycket olika stora, i de två fall, som här iakttagits, äro de av tämligen lika storlek. I en del fall äro inskränningarna flera och bilda 3—5 lobber såsom i fig. 141 hos Houard. Cecidiets höjd växlar från 3 à 4 till 15 à 20 mm (oberoende av insamlingsdata). Cecidiet är i de allra flesta fall beläget vid huvudnervens bas, någon gång närmast bladets mitt.

På undersidan är cecidiet långsmalt med antydning till en längsgående spricka såsom hos *P. filaginis*, som dock inte öppnas, »die ursprüngliche Öffnung blattunterseits ist geschlossen, die Galle platzt später blattoberseits» (Börner 1932, p. 656). En punktformig antydning till en sådan öppning har i regel iakttagits och 26/7 och 29/7 voro cecidierna på detta sätt öppnade. Cec. nytt för Sverige.

Pemphigus sp. — *Populus balsamifera*. Vg. Töreboda 1/6, 20/6, 26/10 (bladavfall), Fågre 6/6 60. — *P. italica*. Vg. 27/5, 14/6 60. *P. nigra* 4/6, 14/10 (bladavfall). Cecidiet utgöres av en långsträckt valk längs mittnerven från bladbasen, i yngre stadier spolformigt, även i äldre med spetsiga ändar, längden är i tidiga fynd (maj, början av juni) ung. 12 à 15 mm, senare intill 25 mm med en bredd av ungf. 10 mm. Färgen hos de yngre grön, sedan mer eller mindre, ofta starkt röd. Cecidiet har på undersidan en långsträckt spricka, som på fälda blad visat sig vara vidöppen.

Att cecidiet genom sin form är skilt från de båda föregående, *Pemphigus tilaginis* och *populi*, från den förra också genom läget på bladet, är tydligt. I ett öppnat cecidium fanns utom grönaktiga fundatrigenlarver och vita vaxtrådar ymnigt en starkt röd vätska. Detta ger anledning att tänka på en art, som Börner 1916 kallade *Pemphigus phenax* n.sp., som likasom *P. filaginis* har en »taschenförmige Faltegalle» men vars fundatrix-unglarv är starkt röd, sedermera likasom fundatrigenierna grön. Samma »beskrivning», den enda som ges, återfinnes hos Börner 1932, medan han 1952 anför sin art såsom synonym till *P. dauci* Goureau (på rötter av *Daucus carota*). Någon klarhet om ovanstående cecidium kan uppenbarligen endast vinnas genom närmare studium av poppelgenerations löss.

Schizoneura ulmi L. H. 2067, R.-H. 2841. — *Ulmus glabra*. Vg. Alingsås 19/7 60, Billingen 31/7 60, Falköping 2/8 60, Moholm 12/9 60, Mösseberg 2/8 60. *U. glabra* f. *exoniensis*. Töreboda 24/6 60, nya lokaler.

Stegana xylostei Deg. H. 5372, R.-H. 1514. — *Lonicera xylosteum*. Vg. Fågre 6/6 60, ny lokal.

Thecabius affinis Kalt. — *Populus Simonii*. Nb. Haparanda enl. Julin 1859. Ny för Nb. och ny värdväxt.

Adelgidae

Adelges laricis Vall. H. 94, R.-H. 1766. — *Picea abies*. Hall. Kungsbacka 5/6 60 (L. Gustafsson). — Vg. Alingsås 13/7 60, Mo, Moholm 13/9 60. I det senare fallet cecidierna öppna och på samma grenar i smärre, talrika ulltottar vingade löss på barren, jfr. Scheidter 1920, fig. 27 och 28. Nya lokaler.

Sacchiphantes abietis L. H. 101, R.-H. 1765. — *Picea abies*. Hall. Kungsbacka 5/6 60 och Boh. Särö 5/8 60 (L. Gustafsson). — Vg. Billingen 31/7 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 1/8 60 (E. Blichfeld), nya lokaler. — Hjd. Vemdalen, Skalfjället 27/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Hjd.

Chermesidae

Chermes (Psylla) buxi L. H. 3908, R.-H. 506. — *Buxus sempervirens*. Vg. Alingsås 17/7 60, Cec. nytt för Vg.

Cercopidae

Philaenus spumarius L. R.-H. 1097. — *Armoracia rusticana*. Vg. Töreboda 21/6 60. Det stora bladet 1 dm av sin längd starkt krusat av tre larver. *Galeopsis tetrahit*. Vg. Töreboda 2/7 60. Blad krusigt.

Diptera

Itonididae

Anisostephus betulinum Kieff. H. 1092, R.-H. 438. — *Betula pubescens*. Vg. Töreboda 30/7 60. — Dlr. Gagnef, Djurmo 15/8 60 (E. Blichfeld), där även på *B. verrucosa* 1/8. Cec. nytt för Vg. och Dlr.

Contarinia geicola. Rübs. H. 3081, 3091, R.-H. 1185. — *Geum rivale*. Vg. Töreboda 16/6 60, cec. nytt för Vg. *G. urbanum*. Vg. Fägre 3/7 60, ny lokal.

Contarinia nasturtii Kieff. H. 2644, R.-H. 2297. — *Rorippa amphibia*. Sk. Lund, Trolleberg 26/6 60 (H. Andersson), ny lokal.

Contarinia tiliarum. Kieff. H. 4139, 4154, R.-H. 2763. — *Tilia cordata*. Vg. Billingen 31/7 60, Töreboda 23/6 60. *T. cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 15/7 60, Mösseberg 2/9 60. Nya lokaler.

Contarinia tremulae Kieff. H. 502, conf. pag. 1282, R.-H. 1951. — *Populus tremula*. Vg. Mo, Moholmen 12/9 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.

Dasyneura acrophila Winn. H. 4643, R.-H. 1083. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Mösseberg 2/8 60, ny lokal.

Dasyneura alni F. Lw. H. 1127, R.-H. 154. — *Alnus glutinosa*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.

Dasyneura fraxinea Kieff. H. 4647, R.-H. 1087. — *Fraxinus excelsior*. Sk. Munkarp, Sjöholmen (L. Fors). — Vg. Alingsås 15/7 60, Billingen 31/7 60, nya lokaler.

Dasyneura kiefferiana Rübs. H. 1348, R.-H. 925. — *Chamaenerion angustifolium*. Sk. Åsljunga 15/7 58 (H. Andersson). — Hall. Enslöv, Årnilt 18/7 58 (H. Andersson). — Dlr. Gagnef, Djurmo 15/8 60 (E. Blichfeld). Cec. nytt för Dlr, i övrigt nya lokaler.

- Dasyneura libera* Kieff. H. 1310, conf. p. 1298, R.-H. 2144. — *Quercus robur*. Sk. Höör 9/8 60 (L. Fors), Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors), Everlöv, Östarp 20/9 60 (L. Fors). — Vg. Fägre 24/8 60. Cec. nytt för båda landskapen.
- Dasyneura malpighii* Kieff. H. 1354, conf. p. 1298, R.-H. 2135. — *Quercus robur*. Vg. Töreboda 31/8 60. — Upl. Djurö 21/9 47 (F. Nordström). Cec. nytt för båda landskapen.
- Dasyneura populeti* Rübs. H. 567, R.-H. 1950. — *Populus tremula*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.
- Dasyneura pustulans* Rübs. H. 2838, R.-H. 1058. — *Filipendula ulmaria*. Vg. Alingsås 16/7 60, Billingen 31/7 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Dasyneura tiliamvolvans* Rübs. H. 4160, R.-H. 2774. — *Tilia cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 18/7 60, ny lokal.
- Dasyneura ulmariae* Br. H. 2839, R.-H. 1035. — *Filipendula ulmaria*. Vg. Alingsås 19/7 60, Billingen 31/7 60. — Jmt. Rätansbyn 23/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Nya lokaler.
- Dasyneura ulmicola* Kieff. H. 2055 (conf. p. 1315), R.-H. 2851. — *Ulmus glabra* Sk. Höör 19/7 48. — Vg. Alingsås 16/7 60, Billingen 31/7 60, Falköping 21/8 60, Fägre 28/7 59, 27/7 60, Mösseberg 2/8 60, Råbäck 15/9 59. Nya lokaler.
- Att de båda diptercecidierna på *Ulmus*, som uppträda såsom runda, gulaktiga fläckar med högst 5 mm diam., i R.-H. nr 2849 och 2851 blivit förbytta och den senare med orätt tillskrivits *Physemocis ulmi* Rübs., har redan påvisats av Sylvén 1960, men förtjänar sin historia.
- De båda cecidiernas dipterer namngåvos (låt vara med nomina nuda) redan av Kieffer 1909, pag. 31: »1) Galle du parenchyme, en pustule, d'un diamètre de 3—4 mm. Larve blanche et solitaire. *Oligotrophus* ? *ulmi* n. sp. 2) Minime éleveure faisant saillée à la face supérieure. et entourée d'une zone plus claire. Larve blanche, en liberté dans L'enfoncement sur les dessous! *Perrisia ulmicola* n. sp.»
- År 1914 beskrev Rübsaamen i *Marcellia Physemocis ulmi* dess cecidium: »Die weisslichen Larven in den kleinen Blattparenchymgallen aus *Ulmus*» (alltså = Kieffers *Oligotrophus ulmi*). Men så inträffade det märkliga, att Hedicke 1917 skriver om *Physemocis ulmi* Rübs.: »Schwache bis 5 mm grosse Grübchen auf der Blattunterseite» (alltså = Kieffers *Perrisia ulmicola*). I den stora monografien över gallmyggor av Rübsaamen-Hedicke skriver den senare 1938, p. 291 om *Physemocis ulmi*: »In kleinen Blattparenchymgallen auf *Ulmus* (alltså = Kieffers och Rübsaamens *ulmi*), medan Hedicke i samma arbete 1939, p. 333 bland »Mückengallen unbekannter Erzeuger» på *Ulmus* utförligt beskriver Kieffers och Rübsaamens parenchymcecidium *ulmi*, vars alstrare i samma arbete p. 293 var bekant men på p. 333 är okänd, såsom den fortfarande förblivit i Ross-Hedicke.
- Dasyneura urticae* Perr. H. 2095, R.-H. 2854. — *Urtica dioeca*. Vg. Alingsås 15/7 60, Billingen 31/7 60, nya lokaler.
- Didymomyia reaumuriana* F. Lw. H. 4137, R.-H. 2772. — *Tilia cordata* × *platyphylla*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 8/7 60, ny lokal. — Vg. Alingsås 22/7 60. Cec. nytt för Vg.
- Harmandia cavernosa* Rübs. H. 508, R.-H. 1932. — *Populus tremula*. Vg. Alingsås 25/7 60, ny lokal. — Hjd. Vemdalen, Skalfjället 30/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Hjd.
- Harmandia globuli* Rübs. H. 505, R.-H. 1940. — *Populus tremula*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 2/9 (L. Fors). — Vg. Billingen 31/7 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Harmandia populi* Rübs. R.-H. 1933. — *Populus alba*. Vg. Fägre 6/6 60. — *P. tremula*. Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson), nya lokaler.

- Harmandia tremulae* Winn. (löwi Rübs.) H. 506, R.-H. 1942. — *Populus tremula*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.
- Hartigiola annulipes* Htg. H. 1153, R.-H. 1016. — *Fagus silvatica*. Vg. Alingsås 23/7 60, ny lokal.
- Iteomyia capreae* Winn. H. 812, 853, 859, 901, R.-H. 2416, 2438. — *Salix caprea*. Hall. Särö 5/8 60 (L. Gustafsson). — Vg. Billingen 31/7 60, Moholmen 12/9. *S. aurita*. Vg. Alingsås 16/7 60, Töreboda 10/9 60 (f. *major*), Moholmen 12/9 60 (f. *major*). Nya lokaler.
- Jaapiella veronicae* Vall. H. 5080, R.-H. 2898. — *Veronica chamaedrys*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.
- Janetiella lemeei* Kieff. H. 2061, R.-H. 2839. — *Ulmus glabra*. Sk. Lomma 13/9 59 (H. Andersson). — Vg. Mösseberg 2/8 60. Hårt angripna blad kunna likasom huvudnerverna bli starkt sidoböjda och i den konkava hälften skrynklade. Nya lokaler.
- Lasioptera populnea* Wachtl. H. 512, R.-H. 1937. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 15/9 60, ny lokal.
- Macrodiplosis dryobia* F. Lw. H. 1306, R.-H. 2136. — *Quercus robur*. Vg. Allingsås 17/7 60, Skövde 31/7 60, Töreboda 15/9 60, nya lokaler.
- Macrodiplosis volvens* Kieff. H. 1307, R.-H. 2137. — *Quercus robur*. Vg. Alingsås 13/9 60, Mösseberg 2/8 60, Skövde 31/7 60, nya lokaler.
- Mikiola fagi* Htg. H. 1151, R.-H. 1015. — *Fagus silvatica*. Vg. Alingsås 18/7 60, ny lokal.
- Oligotrophus juniperinus* L. H. 127, R.-H. 1349. — *Juniperus communis*. Vg. Alingsås 14/7 60, Halna 19/5 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.
- Oligotrophus* sp. — *Juniperus communis* v. *nana*. Hjd. Vemdalen, Skalfjället 30/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cecidiet nytt för Hjd. Cecidierna tillhöra icke *O. juniperinus*, de äro kortare, relativt bredare och framför allt äro ytterbarrens spetsar icke utåtböjda, de mindre (5—6 mm) likna till proportionerna något R.-H. fig. 65, som icke heller tillhör *O. juniperinus*, jfr. Wahlgren 1953.
- Av cecidier på *J. communis* v. *nana* från Sydeuropas berg känner jag endast avbildningar hos Massalongo (1893) och Houard (1905), den förra visande en kort, starkt kupig gall, obetydligt längre än bred, den senare en långsträckt, smärtare av *juniperinus* typ.
- Phegeobia tornatella* Kieff. H. 1154, R.-H. 1017. — *Fagus silvatica*. Vg. Alingsås 22/7 60. Cec. nytt för Vg.
- Physemocecis hartigi* Lieb. H. 4153, 4164, R.-H. 2773. — *Tilia cordata*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors). — Vg. Billingen 31/7 60. *Tilia cordata* × *platyphylla*. Vg. Alingsås 22/7 60, Fägre 6/6 60, Mösseberg 2/8 60. Nya lokaler.
- Rhabdophaga rosaria* L. H. 784, R.-H. 2382. — *Salix caprea*. Vg. Mo, Moholmen 12/9 60, ny lokal.
- Syndiplosis petioli* Kieff. H. 497, R.-H. 1921. — *Populus tremula*. Boh. Ljungskile 9/8 60 (L. Gustafsson). Vg. Alingsås 13/7 60. Nya lokaler. — Jmt. Rätansbyn 26/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Jmt.
- Tricholaba trifolii* Rübs. Det cecidium på *Trifolium pratense*, som i Cec. ant. XI, 1958, tillskrevs *Dasyneura trifolii* Lw., är enligt Borg (1960) mycket sannolikt *Tricholaba trifolii*, som tidigare ansetts vara inkvilin hos *D. trifolii*. Vid kläckning av larver på rödklöver har vid Statens växtskyddsanstalts filial i Skara endast *Tricholaba* erhållits, och genom infektionsförsök har det klargjorts att *Tricholaba trifolii* är primär gallbildare på rödklöver. Bilder av cecidium, larver och imago ingå i uppsatsen.

Agromyzidae

Melanagromyza schineri Gir. H. 492, R.-H. 1912. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 16/3 60. Cecidiet med runt utgångshål. Cec. nytt för Vg.

Trypetidae

Paroxyna argyrocephala Lw. — *Achillea ptarmica*. Sk. Åsljunga 5/7 58 och Hall. Enslöv, Årnilt 18/7 58 (H. Andersson). Larven, som kläckts av H. Andersson, i spetsknoppen, vars död förorsakat en tät hopning av grenar och blad, som omsluter knoppen, jfr. Cec. ant. V, 1944, p. 85. Cec. nytt för Hall, ny lokal för Sk. Originallet till bilden härstammar från Åsljunga.

Muscidae

Egeria signata Bn. H. 63, R.-H. 364. — *Athyrium filix-femina*. Vg. Alingsås 14/7 60, Skövde 31/7 60, nya lokaler.

Hymenoptera

Cynipidae

Andricus callidoma Htg. ♀♀. H. 1254, R.-H. 2057. — *Quercus robur*. Sk. Åsljunga 15/7 58 (H. Andersson), ny lokal.

Andricus inflator Htg. ♀♀. H. 1205, R.-H. 2041. — *Quercus robur*. Vg. Fågre 18/6 49, ny lokal.

Andricus marginalis Adl. ♀♀. H. 1347, R.-H. 2128. — *Quercus robur*. Sk. Åsljunga 15/7 58 (H. Andersson), ny lokal.

Andricus ostrea Gir. ♀♀. H. 1326, R.-H. 2108. — *Quercus robur*. Vg. Alingsås 14/7 60, Fågre 24/8 60, i ett fall cecidiet på bladöversidan. Nya lokaler.

Andricus quercus-gemmae L. (*fecundator* Htg.) ♀♀. H. 1214, R.-H. 2039. — *Quercus robur*. Vg. Alingsås 14/7 60, Fågre 24/8 60, Mösseberg 2/8 60, nya lokaler.

Aulacidea hieracii Behé. H. 6155, R.-H. 1234. — *Hieracium umbellatum*. Vg. Alingsås 19/7 60, ny lokal. — Jmt. Rätansbyn 25/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cec. nytt för Jmt.

Aulacidea macula Fors. H. 6080, R.-H. 2522. — *Scorzonera humilis*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.

Biorrhiza pallida Ol. ♀♂. H. 1268, R.-H. 2055. — *Quercus robur*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.

Cynips divisa Htg. ♀♀. H. 1328, R.-H. 2115. — *Quercus robur*. Vg. Mösseberg 2/8, ny lokal.

Diptolepis eglanteriae Htg. R.-H. 2307. — *Rosa* sp. cult. Dlr. Gagnef, Djurmo 1/8 60 (E. Blichfeld). Cec. nytt för Dlr.

Diptolepis mayri Schl. R.-H. 2305. — *Rosa pendulina*. Nb. Haparanda enl. Julin 1959. Cec. nytt för Nb. och ny värdväxt.

Diptolepis rosae L. H. 318, R.-H. 2301. — *Rosa canina*. Vg. Alingsås 21/7 60, Billingen 31/7 60, Halna 17/5 60, nya lokaler.

Neuroterus albipes Schck. ♀♂. H. 1346, R.-H. 2125. — *Quercus robur*. Vg. Alingsås 14/7 60, ny lokal.

Neuroterus albipes gen. *laeviusculus* Schck. ♀♀. H. 1332, R.-H. 2118. *Quercus robur*. Vg. Skövde 31/7 60, ny lokal.

Cecidium av *Paroxyna argyrocephala* Lw på *Achillea ptarmica*.
Foto S. Berkeman.

Entomol. Ts. Årg. 82. H. 3-4, 1961

- Neuroterus numismalis* Ol. ♀♀. H. 1340, R.-H. 2117. — *Quercus robur*. Vg. Skövde 31/7, ny lokal. Till samma art höra också de cecidier från Sk. Höör och Tormestorp, som i Cec. ant. VI, 1951, p. 147 tillskrevos *N. fumipennis*, vilkas felbestämning förorsakats av fig. 54 och 55 hos Ross-Hedicke.
- Neuroterus tricolor* Htg. ♀♂. H. 1356, R.-H. 2132. — *Quercus robur*. Upl. Djurö 1953 (T. Nordström). Cec. ej förut omnämnt från Sverige.
- Neuroterus tricolor* gen. *fumipennis* Htg. ♀♀. H. 1338, R.-H. 2121. — *Quercus robur*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 20/6 60, ny lokal.

Tenthredinidae

- Blennocampa pusilla* Kl. H. 3183, R.-H. 2313. — *Rosa canina*. Vg. Alingsås 13/7 60, Billingen 31/7 60. *Rosa* sp. *cult.* Alingsås 22/7 60. Nya lokaler.
- Euura amerinae* L. H. 490, R.-H. 1913. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 30/4 60. Att det ensidiga grencecidiet på *Salix pentandra* regelbundet förorsakar en bågformig böjning av grenen åt den cecidiet motstående sidan av grenen, torde vara allmänt känt, ehuru det i handböckerna icke omnämns, men i figurerna synes hos t.ex. Nielsen och Henriksen (1915) och Tullgren och Wahlgren (1928, p. 724). Att detsamma är fallet, när värden är *Populus tremula* har omnämnts i Cec. ant. X, 1957, p. 174. Ett mycket extremt fall av denna deformation har kamrer Lundberg tillställt mig. Medan omböjningen brukar visa en ganska flack båge bildar den här i stället genom sin starka bakåtböjning och sin korsning av grenen en oval ögla cirka 7 cm lång och 2 cm bred.
- Euura mucronata* Htg. (*saliceti* Fall. auct.). H. 877, R.-H. 2366. — *Salix cinerea*. Vg. Töreboda 1/5 49. Cec. nytt för Vg. Arten och dess cecidium äro kända uppe i Torne Lappmark på *Salix lapponum* såsom *E. lappo* Mal. (Malaise 1920), som enligt Benson (1960) är synonym till *E. mucronata*.
- Euura testaceipes* Zadd. H. 589, R.-H. 2413. — *Salix fragilis*. Vg. Skövde 31/7 60, ny lokal. Arten, som i senare årgångar av Cec. ant. efter Condé betecknats såsom en form av *E. venusta*, anföres i nyare litteratur (Benson 1958, Hellén 1960) såsom artskild från denna.
- Pontania bridgmannii* Cam. H. 814, R. H. 2426. — *Salix caprea*. Vg. Alingsås 19/7 60, Billingen 31/7 60, nya lokaler.
- Pontania glabrifrons* Bens. på *Salix lanata*. Denna för Sverige och för vetenskapen nya art har Benson 1960 beskrivit från flera lokaler i Torne träsk-området, där den på flera platser uppträdde så ymnigt, att nästan varje ex. av *S. lanata* var angripen. Dess cecidium, som är stort, klotrunt (cherry-like) är fäst vid mittnerven på bladets undersida och motsvaras på översidan av ett rött märke. Cecidiet omnämnes här bl.a. därför att Julin (1936) omnämnt ett liknande cecidium på *Salix lanata* på flera lokaler i Torneträskområdet, bl.a. Abisko, som han med ? bestämt till *P. samolad* Mal., synonym till *P. viminalis* enl. Benson (1960). Det förefaller sannolikt att Julins cecidium är *P. glabrifrons*.
- Pontania joergenseni* Ensl. R.-H. 2433. — *Salix aurita*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors), ny lokal.
- Pontania pedunculi* Htg. H. 863, R.-H. 2432. — *Salix aurita*. Vg. Alingsås 25/7 60, ny lokal.
- Pontania proxima* Lep. H. 595, 633, R.-H. 2426. — *Salix alba* v. *sericea*. Vg. Mösseberg 2/8 60, Skövde 31/7 60. *Salix fragilis*. Vg. Alingsås 15/7 60, Mo, Moholmen 12/9 60, Skövde 31/7 60. Nya lokaler.

Pontania puella Thoms. H. 592, R.-H. 2445. — *Salix fragilis*. Vg. Alingsås 15/7 60, ny lokal.

Pontania viminalis L. H. 935, R.-H. 2430. — *Salix myrsinifolia* (*nigricans*). Vg. Billingen 31/7 60, ny lokal.

Trichiocampus viminalis Fall. H. 6363, R.-H. 1927. — *Populus italica*. Vg. Töreboda 5/7, 29/7, 8/8 60. Tvåradigt pärlbandslikt ordnade äggfickor längs nästan hela bladskäftet. Bladskivor från de senaste data med stora, genomlysande av larverna åstadkomna ätfält. Cec. nytt för Vg.

Coleoptera

Curculionidae

Apion simile Kby. *Betula pubescens*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/7 60 (L. Fors), ny lokal. *B. verrucosa*. Vg. Alingsås 24/7 60, ny lokal.

Lepidoptera

Tortricidae

Epiblema tetraquetra Hw. H. 1070, 1090, R.-H. 433. — *Betula pubescens* och *verrucosa*. Vg. Töreboda 13/6 60, nya lokaler.

Evetria resinella L. H. 15, R.-H. 1791. — *Pinus silvestris*. Vg. Alingsås 18/7 60, ny lokal.

Nematodes

Anguillulidae

Ditylenchus graminophilus Good. R.-H. 120. — *Agrostis stolonifera*. Jmt. Rätansbyn 27/7 60 (H. Andersson o. E. Larsson). Cecidiet, av vilket flera ex. insamlades, är i regel beläget vid bladets bas, lågt och smalt, något spolformigt och sträckt i bladets längdriktning cirka 5 mm långt och 1—1 1/2 mm brett och överensstämmer med de bilder, som finnas hos Goodey (1932) och Goffart (1951). Enligt Gooday kan längden växla från 1—2 till 10—15 mm och bredden 1—2 mm, färgen är först gröngul, sedan rödviolett, slutligen violett och svart.

I Mdp. Järkvissle har en alldeles likadan gall tagits av R. Charpentier på ett okänt gräs (utan vippa), i vilket nematoder iakttagits (H. Andersson). — Cec. nytt för Jmt. och Mdp. Om dess utbredning i det övriga Sverige se Cec. ant. VI, 1951, p. 149.

Zusammenfassung

Obiger Teil von „Cecidiologiska anteckningar“ enthält ebenso wie die vorigen hauptsächlich neue Beiträge zur Kenntnis der lokalen Verbreitung schwedischer Cecidiozoen. Unter diesen ist auch der für Schweden neue *Pemphigus populi* Couch., dessen Cecidium Seite 154 etwas näher behandelt wird.

Das Cecidium von *Paroxyyna argyrocephala* Lw ist Seite 159 abgebildet.

Anförd litteratur

- BENSON, R. B. *Hymenoptera* 2. *Symphyla*. Section (c). — Handb. f. identification of Brit. insects, VI: 2, London 1958.
- Studies in *Pontania*. — Bull. Brit. Museum, 8, London 1960.
- BORG, Å. Gallmyggan *Tricholaba trifolii* Rübs. ett tidigare ej beaktat skadedjur på röd-klöver. — Växtskyddsnotiser, 22, Stockholm 1960.
- BÖRNER, C. Die Blattläuse Mitteleuropas. — Mitt. Thür. Bott. Ges., Beiheft 3, Weimar 1952.
- u. BLUNCK, H. Beiträge zur Kenntnis der wandernden Blattläuse Deutschlands. — Mitt. Kais. Biol. Anst. f. Land. u. Forstwiss., 16, 1916.
- u. SCHILDER, F. A. *Aphidioidea*, Blattläuse. — Sorauers Handb. d. Pflanzenkrankh., V: 2, Berlin 1932.
- GOFFART, H. Nematoden der Kulturpflanzen Europas. Berlin 1951.
- GOODEY, T. *Anguillulina graminophila* n. sp., a Nematode causing Galls on the leaves of Fine Bent — grass. — Journ. of Helminthology, 11, 1933.
- HEDICKE, H. Beiträge zur Gallenfauna der Mark Brandenburg III. — Zeitschr. f. wiss. Entomologie, 13, Husum 1917.
- (u. RÜBSAAMEN, H.) Die Cecidomyiden (Gallmücken) und ihre Cecidien. — Zoologica, 29, 1926—1930, Stuttgart.
- HELLÉN, W. Die Nematinen Finnlands. — Notulas Ent., 40, Helsingfors 1960.
- HOUARD, C. Caractères morphologiques et anatomiques des Diptéroécidies des Genévriers. — Rev. gén. de botanique, 17, 1905.
- Les zoocécidies des plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée I—III. Paris 1908, 1909, 1913.
- HYLANDER, N. Einige Bemerkungen über die Eriophyidencidien der Birken und deren Bedeutung für die Systematik unserer Birkenarten. — Sv. bot. tidskr. 31, 1937.
- JULIN, E. Contributions à la connaissance des Zoocécidies de la Lapponie septentrionale. — Bot. not. Lund 1936.
- Träd och buskar i Haparanda. — Lustgården, 39—40, 1950—1959.
- KIEFFER, J. J. Contributions à la connaissance des insectes gallicoles. — Bull. Soc. d'hist. natur. Metz, 26, 1908.
- LINDROTH, J. I. Beiträge zur Kenntnis der Finländischen Eriophyiden. Acta p. F. et H. Fenn., 18, 1899.
- LIRO, J. I. o. ROIVAINEN, H. Äkamäpunkit, *Eriophyidae*. — Suom. Eläimet. Anim. Fennica, 6, Helsinki 1951.
- LÖW, F. Beiträge zur Kenntnis der Milbengallen. — Verh. Zool. bot. Ges. Wien, 28, 1878.
- MASSALONGO, C. B. Le galle nella flora italiana. — Mem. d'Academ. d'agricult e commercio di Verona, 69, 1893.
- MORDVILKO, A. C. Food plant catalogue of the Aphididae of U.S.S.R. — Bureau of Applied Entomology, Leningrad 1928.
- NALEPA, A. Revision der auf Fagaceen und Ulmaceen Gallen erzeugenden Eriophyiden. Verh. der K. K. zool. — bot. Gesellsch., Wien 1919.
- Die Phytoptocidien von *Tilia* und ihre Erzeuger. — Ibidem 1920.
- Neuer Katalog der bisher beschriebenen Gallmilben, ihren Gallen und Wirtspflanzen — Marcellia, 25, Portici 1928.
- NIELSEN, J. C. o. HENRIKSEN, K. Træ- og Bladhvæpse. — Danmarks Fauna, 18, København 1915.
- ROSS, H. u. HEDICKE, H. Die Pflanzengallen Mittel- und Nordeuropas. Jena 1927.
- SCHEIDTER, F. Die Läuse unserer Nadelhölzer. Neudam 1930.
- SCLECHTENDAL, D. H. R. von Eriophyidencidien, die durch Gallmilben verursachten Pflanzengallen. — Zoologica 61, Stuttgart 1916.
- SYLVÉN, N. Hallands Väderös zoocecidier. — Skånes Natur, 46, 1950.
- Nya halländska zoocecidier. Opusc. Entomol., 25, 1960, Lund.
- TULLGREN, A. o. WAHLGREN, E. Svenska insekter. Stockholm 1920—1922.
- WAHLGREN, E. Cecidiologiska anteckningar I, VI, X, XII. — Ent. tidskr. 48, 1927; 72, 1951; 78, 1957; 81, 1960.
- Über das Cecidium von *Oligotrophus juniperinus* L. — Opusc. Entomol. 18, Lund 1953.